

VZW

Caritas Oost-Vlaanderen

Nederpolder 24, 9000 GENT
 Telefoon : (09) 224.37.69
 caritas.oost-vlaanderen@skynet.be

NIEUWSBRIEF

november 2014

In deze nieuwsbrief

klik op onderstaande titels om meer te lezen over het betreffende onderwerp

[Novemberdagen](#)

[Ontmoetingsdagen Caritas – Congregaties van Religieuzen](#)

[Spiritualiteit en pastorale zorg in een christelijk geïnspireerd woonzorgcentrum](#)

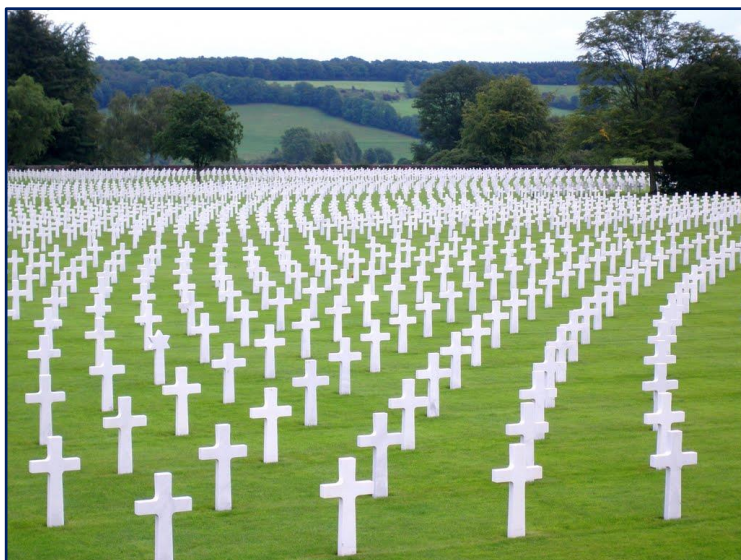
[Vormingsaanbod](#)

- [Vormingskalender 2014 – 2015 CCV – Caritas Oost-Vlaanderen en aanverwante organisaties](#)
- [Ten huize van ...](#)
- [Lezing en paneldebat: Zorgen voor een nieuw zorgbeleid](#)
- [Symposium: Ondraaglijk existentieel lijden in de geestelijke gezondheidszorg](#)
- [Avondseminarie: Emoties en ethiek in de zorg](#)
- [Basiscursus Godly Play: verhaalverteller en begeleider](#)

[Abonnement](#)

Novemberdagen

Misschien komt 2014 ooit wel in de kronieken als ‘het jaar van het kerkhof’. Sinds in het voorjaar 70 jaar D-day in Normandië werd herdacht kwam in de Westhoek een ongeziene stroom van bezoekers langs de talrijke oorlogsgraven van 14-18. En net zoals bij ons begon voor een periode van meer dan vier jaar ook in Frankrijk een voortdurende opvolging van herdenkingsplechtigheden. De boekenbeurs puilt uit van de publicaties over de ‘grote oorlog’. Het kerkhofbezoek dat vroeger beperkt was tot een korte periode begin november, van Allerheiligen tot Wapenstilstand, vult nu voortdurend de actualiteit.

Met Allerheiligen zijn we gewend aan drukte op de kerkhoven, maar in de serene stilte van mensen die hun doden dankbaar gedenken, al dan niet met een stil gepreveld gebed. Bij de grote herdenkingsplechtigheden gaat de drukte vergezeld van toespraken en retoriek. De grote woorden worden niet geschuwd. Vrede, verstandhouding, internationale samenwerking: “Alle Menschen werden Brüder”... Nooit meer oorlog!

Ondertussen worden de diplomatieke inspanningen rond de crisis in Oekraïne telkens vakkundig door schermutselingen, bewapeningskonvooien, gerichte aanvallen ver weg geschoven naar buitenlandse onderhandelingstafels. In Syrië zit de oorlogsvoering al even muurvast als indertijd in de loopgraven van de IJzer en in Irak tart de gruwel elke verbeelding.

Hebben we dan nog altijd niets geleerd?

Blijkbaar niet zoveel. Als je de paniekreacties van de rijke landen ziet in verband met de Ebola-uitbraak in West-Afrika merk je dat het altijd eerst om eigen veiligheid, eigen positie, eigen vel gaat. Australië, Canada, en ook Mauritanië sluiten hun grenzen. Andere landen schrappen de vliegtuigvluchten en doen strenge coltroles. Solidariteit blijkt veelal ver weg. Gelukkig zijn er nog een paar landen, en gelukkig heel veel NGO's die met beide voeten op de grond blijven en de handen uit de mouwen steken.

Misschien mogen de duizenden witte zerken en kruisen van de oorlogsgraven ons oproepen om iets te doen voor allen die in de oorlogsgebieden van vandaag en in door epidemieën en rampen getroffen streken in overgrote ellende afscheid moeten nemen van hun familie en vrienden.

Luk De Geest

[terug naar inhoud](#)

Ontmoetingsnamiddagen

Caritas - Congregaties van Religieuzen

Caritas Vlaanderen nodigde bij de aanvang van het nieuwe werkjaar de religieuzen uit op een paar ontmoetingsnamiddagen. Bedoeling was om de congregaties in te lichten over de ontwikkelingen rond Caritas. De statutenwijziging van Zorgnet Vlaanderen had in het voorjaar toch wel wat commotie veroorzaakt en bij vele congregaties, die sinds jaar en dag met de zorgvoorzieningen verbonden zijn, heel wat vragen doen rijzen.

Het was dan ook niet verwonderlijk dat er in Gent (24 september) en Mariakerke (22 oktober) een mooie delegatie van heel diverse congregaties aanwezig was. Bisschop Luc Van Looy, referendaris voor Caritas, en abt Eric De Sutter, voorzitter van de Unie van Religieuzen van Vlaanderen, begroetten in Gent de aanwezigen.

Vicaris Luk De Geest, voorzitter van Caritas Vlaanderen, verwelkomde de zusters en de broeders en mocht de namiddag inleiden. Hij schetste in grote lijnen de geschiedenis van Caritas waarbij duidelijk werd dat het 80 jaar lang een quasi ononderbroken verhaal van ‘verbouwingen aan het Caritas-huis’ is geweest: *Caritas semper reformanda*. De laatste episode van vorige eeuw is gekenmerkt door de verzelfstandiging van de 2 grote verbonden. Waar eertijds een handvol sectoren hun eigen verbond hadden, werden deze samengebundeld tot 2 sterke verbonden: het VVI (later Zorgnet Vlaanderen) voor de voorzieningen in de gezondheidssector, en het Vlaams Welzijnsverbond voor de voorzieningen van bijzondere jeugdbijstand, mensen met een beperking, kinderdagverblijven en dies meer. Caritas Vlaanderen was een koepel van deze 2 verbonden.

Maar de evolutie in de gezondheidszorg, met o.m. door de overheid opgelegde fusies tussen katholieke en openbare ziekenhuizen, met steeds verdergaande regelgeving rond samenwerking (en taakverdeling) in de welzijnssector, brengt een nieuw zorglandschap met zich mee. Komt daarbij de verder schrijdende secularisatie en pluralisering van de samenleving en van de voorzieningen. De beide verbonden willen zich in deze situatie openstellen voor alle voorzieningen uit de social profit.

Daarom hebben ze er voor gekozen om hun lidmaatschap van Caritas op te geven. Ze blijven echter formeel samen werken met Caritas voor de gebieden van identiteit en pastoraal. Daarrond is met elk van de verbonden een protocol afgesloten.

caritas
Vlaanderen vzw

Liefdadigheidstraat 39
1210 Brussel

T 02 608 00 72
F 02 608 00 75

post@caritas.be
www.caritas.be

Een nieuw project voor de toekomst.

Directeur Dominic Verhoeven kon daarop het nieuwe project van Caritas Vlaanderen voorstellen. Caritas is nu meer uitdrukkelijk een kerkorganisatie die instaat voor de diaconie. Er is dan ook sterke samenwerking met de andere Caritas-organisaties in België: Caritas International, Caritas Francophone, Caritas Hulpbetoon, en Present Caritas Vrijwilligerswerk. Samen wordt vanuit een evangelische visie gewerkt aan 4 terreinen: operationele hulpverlening, vrijwillig engagement, armoede en armoedebeleid, en pastoraal, identiteit en ethiek. Hij gaf samen met directeur Gonzalo Dopchie van Caritas International een toelichting bij het eerste luik: de noodhulp en heropbouw in het buitenland en de binnenlandse programma's voor vluchtelingen (door CI), de projecten van Caritas Hulpbetoon en Caritas Direct voor hulp aan de armen hier bij ons.

Daarna liet hij het woord aan de medewerkers. Lieve Coorevits kwam uitleg verstrekken over het vrijwillig engagement (in raden van bestuur, opvang vluchtelingen, en via Caritas Present in voorzieningen). Thijs Smeyers bracht toelichting bij de projecten rond armoedebestrijding in de voorzieningenwereld. En Dominiek Lootens en Pieter Vandecasteele stelden de werking rond pastoraal en identiteit voor.

Voorzitter Luk De Geest besloot de presentatie met een antwoord op de vraag: *'Wat blijft er nog van Caritas over?'* Caritas Vlaanderen is een beweging die verbindend wil werken tussen solidariteit en identiteit, tussen traditie en toekomst, breed gedragen door vele mensen, in samenwerking met congregaties, voorzieningen, parochies, gemeenschappen, uitdrukkelijk kerkverbonden. Hij deed een warme oproep tot de congregaties om toetredend lid te worden van Caritas Vlaanderen en zo mee in deze nieuwe uitdaging te stappen.

Na een korte pauze werd ingegaan op de vragen van het publiek. Die vroegen niet alleen meer uitleg over de nieuwe structuur en over de vele projecten die naar voor werden gebracht, maar spraken vooral de waardering uit voor de dynamiek van Caritas Vlaanderen.

De contacten tijdens de receptie achteraf maakten vooral dat laatste overduidelijk.

Luk De Geest

[terug naar inhoud](#)

Spiritualiteit en pastorale zorg in een christelijk geïnspireerd woonzorgcentrum

adviestekst Caritas Vlaanderen i.s.m. Zorgnet Vlaanderen

De pastorale commissie ouderenzorg van Caritas Vlaanderen werkte de voorbije tijd in overleg met Zorgnet Vlaanderen aan een adviestekst rond spiritualiteit en pastorale zorg in een christelijk geïnspireerd woonzorgcentrum, waarvan de publicatie binnenkort voorzien is. Deze ligt in het verlengde van eerdere advies- en visieteksten van de pastorale commissie ouderenzorg (POZ) en de commissie algemene en psychiatrische ziekenhuizen (PAPZ), gepubliceerd door Zorgnet Vlaanderen. Het advies richt zich tot iedereen die een specifieke verantwoordelijkheid heeft op het gebied van spiritualiteit en pastorale zorg in de context van een christelijk geïnspireerd woonzorgcentrum: beleidsverantwoordelijken, stafmedewerkers, pastores, andere zorgverleners,...

Voor wie een korte bloemlezing wil begint de tekst met een reeks stellingen die een samenvatting geven van de verdere uiteenzetting. Het is een handig werkinstrument en wellicht ook een smaakmaker om zich verder in de verschillende thema's te verdiepen.

De nota focust op de betekenis van **spiritualiteit bij ouderen** in de samenleving en binnen een zorgvoorziening. Vanuit een personalistische en christelijke mensvisie heeft de aandacht voor de spirituele dimensie een plaats binnen het integrale zorgaanbod, waarbij elke medewerker, zoals voor andere dimensies van de zorg, ook voor dit aspect een basisverantwoordelijkheid heeft. Een specifieke taak is weggelegd voor de pastor van de voorziening die dit als eigen deskundigheid heeft en als referentiepersoon fungeert, binnen een goed afgestemde interdisciplinaire samenwerking. Spirituele zorg kan door de verschillende medewerkers via verschillende wegen geboden worden. De presentiebenadering, belevingsgerichte zorg en de narratieve benadering zijn hierbij inspirerende modellen.

Pastorale zorg dient gezien als onderdeel van deze brede, interdisciplinaire verantwoordelijkheid. De tekst wijst op een aantal verschuivingen die plaatsvonden met betrekking tot pastorale en spirituele zorg. Meest opvallend is de evolutie naar steeds meer professionalisering van het beroep van pastor. Deze ontwikkeling

wordt gekenmerkt door een verdieping, een verbreding en een pragmatisering van het werk dat pastores verrichten. Verdieping houdt in dat pastores in toenemende mate gebruik maken van praktisch-theologische concepten en modellen en zich via voortgezette vorming hiervoor blijvend bijscholen. De verbreding van het takenpakket betekent dat de pastor naast zijn 'traditionele' taken van individuele en gemeenschappelijke pastorale begeleiding, rituelen en liturgie ook beschikbaar is voor het brede veld van spirituele noden en zinvragen, ook van niet-kerkelijke of niet-gelovige bewoners, en steeds vaker wordt ingezet voor vorming en coaching van medewerkers en vrijwilligers, voor vroegtijdige zorgplanning, palliatieve zorg, ethisch overleg, visieontwikkeling, enz. De pastorale zorg deelt in de pragmatisering die ook voor andere zorgberoepen geldt en wordt verwacht zich in te schakelen in kwaliteitsnormering, registratiesystemen, beleidsplanning, functieprofielen, e.d. Niet alleen de taak, ook het beeld van de pastor wordt bijgesteld. De pastor is steeds minder een priester en steeds vaker een daartoe opgeleide en toegewijde leek (man of vrouw, met vooral vrouwelijke pastores) of diaken.

Vanuit een specifieke, Bijbels-christelijke inspiratie en in een dubbele binding met zowel de kerk als zendende instantie en de voorziening als werkgever, neemt de pastor taken op in relatie tot bewoners en hun familieleden of andere naasten, en in relatie tot de voorziening als geheel. Velden die volop in ontwikkeling zijn en verdere reflectie vragen zijn de rol van de pastor ten aanzien van andere religies en levensbeschouwingen in een steeds diverser wordende maatschappelijke omgeving, de mogelijkheden en beperkingen van de pastorale vrijplaats binnen een geïntegreerd zorgaanbod, de samenwerking met de externe omgeving in het kader van de vermaatschappelijking van de zorg en de verschuivingen in het kerkelijk zorglandschap, de taak van de pastor in verhouding tot andere pastorale medewerkers en pastorale vrijwilligers, en de verschillende praktische en organisatorische aspecten zoals aanwerving, normering, plaats binnen het organigram van de voorziening, middelen voor verloning, voor pastorale werking en infrastructuur, voor voortgezette vorming en begeleiding,...

De adviestekst geeft enkele aanzetten om op beleidsmatig vlak werk te maken van **spiritualiteit in de zorgvoorziening**. De uitdaging wordt gesteld om sociaal en ethisch verantwoorde keuzes te maken in de huidige maatschappelijke context van vergaande individualisering, verzakelijking en vermarkting en stelt de vraag: 'waar gaat het uiteindelijk om in de zorg?' Een antwoord op die vraag veronderstelt dat men kan uitgaan van een diepere inspiratie en fundering. Kiezen voor en werken aan een organisatiespiritualiteit is niet alleen een persoonlijke keuze die beleidsmakers en medewerkers maken, het is ook een keuze die zich moet vertalen in de structuren en de dagelijkse praktijk, in de verschillende lagen van een zorgvoorziening. Vanuit het detecteren van de spirituele behoeften van bewoners en de zorg om daaraan te beantwoorden, vindt een beleid de legitimering om te kiezen voor spirituele en pastorale zorg, niet alleen voor bewoners die binnen de kerkelijke traditie onderdak vinden maar ook voor hen wiens spiritualiteit eerder 'zoekend' is. Kiezen voor spiritualiteit en pastorale zorg sluit aan bij de noden van bewoners, naasten, medewerkers en beleidsverantwoordelijken. Het helpt omgaan met ethische vragen en levensvragen, draagt bij tot humanisering en biedt inspiratie om te werken aan duurzaamheid en aan sociaal ondernemerschap. Het maakt deel uit van een missie waarmee zorgvoorzieningen een maatschappelijke meerwaarde kunnen creëren.

Jan Michels

[terug naar inhoud](#)

Vormingsaanbod

Vormingskalender 2014-2015 CCV - Caritas Oost-Vlaanderen en aanverwante organisaties

Ten huize van

Een vervolg op de studiedag 'Vele brillen, één verhaal. Christelijke identiteit en inspiratie anno 2015'. Rond dit thema gaan een aantal sessies door in verschillende organisaties. Uitwisseling en kennismaking met uitgewerkt materiaal, voorziene ruimten, betrokken medewerkers,...

- Doelgroep: directies, bestuurders, leidinggevendenden, medewerkers, ... van zorg- en welzijnsvoorzieningen
- Wanneer: donderdag 20 november 2014, 14u-16u
 Dienstencentrum GID(t)S, Koolskampstraat 24, 8830 Gits
- vrijdag 16 januari 2015, 14u-16u
 Mariënstede, Remi Dewittestraat 6, 8890 Dadizele
- dinsdag 10 februari 2015, 14u-16u
 Emmaüs, Edgard Tinellaan 1, 2800 Mechelen
- dinsdag 17 maart 2015, 14u-16u
 Provinciaal Broeders Van Liefde, Stropkaai 38, 9000 Gent
- donderdag 23 april 2015, 14u-16u
 WZC Czagani, Kapelstraat 64, 2520 Broechem
- donderdag 28 mei 2015, 14u-16u
 GVO, Doorniksesteenweg 215, 8500 Kortrijk
- Organisatie: CCV regio Caritas

7-daagse vormingsmodule: Pastorale gespreksvoering

- Doelgroep: pastores in zorg- en welzijnsvoorzieningen en parochieassistenten
- Inleider: Arthur Polspoel
- Wanneer: donderdagen 23/10, 20/11, 18/12/2014; 15/01 12/02, 26/03, 30/04/2015, 10u-17u
- Waar: Mariahove, Bellem
- Organisatie: CCV regio Caritas

Liturgisch congres: Word wat je ontvangt. Spiritualiteit van de liturgie

- Wanneer: maandag 17 – dinsdag 18 november 2014
- Waar: Duine Polders, Blankenberge
- meer info: www.liturgischcongres.be

Studienamiddag: Ethiek van het washandje

- Doelgroep: medewerkers in de zorgsector
- Inleider: Linus Vanlaere
- Wanneer: dinsdag 18 november 2014, 13u30-16u30
- Waar: WZC Vincenthof, Oostakker
- Organisatie: Zorgnet Vlaanderen

Lezing en paneldebat: Zorgen voor een nieuw zorgbeleid. Een hanteerbaar zorgbeleid in Vlaanderen

Inleider: Karine Moykens
 Pannellleden: Wino Baeckelandt, Philip Vanneste, Luc Rosseel - moderator: Hilde bosmans
 Wanneer: maandag 1 december 2014, 18u30-20u
 Waar: KU Leuven campus Kulak Kortrijk
 Organisatie: Postuniversitair Centrum KU Leuven Kulak

Symposium: Ondraaglijk existentieel lijden in de geestelijke gezondheidszorg

Inleiders: Luc Van Gorp, Gert Huysmans, Guido De Geyter, Christoph Moonen, Chris Gastmans, An Haekens, Ilse Decorte, Marc Cosyns, Bert Vanderhaegen, Tom Jacobs, Ignaas Devisch
 Wanneer: zaterdag 13 december 2014, 9u-17u
 Waar: Iers college, Jansenuisstraat1, Leuven
 Organisatie: Ethos, cel ethiek en zorg KHLim Qudri, i.s.m. Federatie Palliatieve Zorg Vlaanderen en Zorgnet Vlaanderen

Denkgroepen: Vermaatschappelijking van de zorg en afstemming categoriale – territoriale pastoraal

- Denkgroep pastores in de geestelijke gezondheidszorg: dinsdag 13 januari 2015, 14u-17u
- Denkgroep pastores en pastoraal animatoren in ouderenzorg: dinsdag 3 februari 2015, 14u-17u

Organisatie: CCV Caritas Oost-Vlaanderen

Opleiding: Ethiek op de werkvloer. Leren ethisch overleggen

Doelgroep: zorgverleners uit alle sectoren van de zorg
 Inleider: Axel Liégois
 Wanneer: 13/01, 27/01, 10/02, 24/02, 10/03, 24/03, 21/04, 05/05/2015, 13.30u-17.30u
 Waar: Postuniversitair Centrum KU Leuven Kulak, Kortrijk
 Organisatie: Werkgroep Zorg, Hulpverlening en Ethiek

Avondseminarie: Emoties en ethiek in de zorg

Inleides: Miriam van Reijen, Hilde Seymus, Maria van Steenkiste
 Wanneer: donderdag 22 januari 2015, 19u-22u
 Waar: Katholieke Hogeschool Limburg, dep. Gezondheidszorg, campus OLB, Hasselt
 Organisatie: Ethos, cel ethiek en zorg KHLim Quadri

Tweedaagse: Pastorale en spirituele zorg: identiteit en beroep

Doelgroep: pastores in zorg- en welzijnsvoorzieningen
 Inleider: Ruard Ganzevoort
 Wanneer: donderdag 29 en vrijdag 30 januari 2015
 Waar: Het Rustpunt, Gent
 Organisatie: CCV regio Caritas

Seminarie: Spiritualiteit en psychologie

Doelgroep: studenten HDGI en andere belangstellenden
Inleiders: Lode Aerts, Peter Malfliet, Bernard Pottier, Marc Calmeyn, Erik Galle
Wanneer: zaterdagen 31/01, 07/02, 14/02, 28/02/2015, 9u-12u30
Waar: Vrije Handelsschool Sint-Joris, Gildestraat 17, Gent
Organisatie: HDGI – Hoger Diocesaan Godsdienstinstituut, Gent

Basiscursus: Goldly Play – verhaalverteller en begeleider

Doelgroep: medewerkers in catechese, onderwijs, vorming en pastorale zorg
Wanneer: 19, 20 en 21 februari 2015
Waar: Oude Abdij, Drongen
Organisatie: IDGP - Interdiocesane Dienst voor Gezinspastoraal Leuven

Vormingsavond directies: De zorgvoorziening: katholiek én pluralistisch?

Doelgroep: bestuurders, directies en leidinggevenden van zorg- en welzijnsvoorzieningen
Inleider: Lieven Boeve
Wanneer: dinsdag 3 maart 2015, 20u-22u
Waar: Oude Abdij van Drongen
Organisatie: CCV Caritas Oost-Vlaanderen

Studiedag: Ketenzorg - Territoriale en categoriale pastoraal als partners in de zorg

Doelgroep: medewerkers van parochies en zorg- en welzijnsvoorzieningen
Wanneer: donderdag 12 maart 2015
Waar: Promotiezaal, Universiteitshal, Naamsestraat 22, Leuven
Organisatie: ACPT – Academisch Centrum voor Praktische Theologie, KU Leuven

Vormingsdag: Leven in overvloed. Een multidimensionale benadering van pastoraal

Doelgroep: pastores en pastoraal animatoren in zorg- en welzijnsvoorzieningen
Inleiders: Antoon Vandevelde en Goedele Van Edom
Wanneer: dinsdag 24 maart 2015, 9u30-17u
Waar: Oude Abdij van Drongen
Organisatie: CCV Caritas Oost-Vlaanderen

Vormingsavond: Euthanasie: wetgeving, begeleiding en pastorale zorg rond euthanasievragen

Doelgroep: bestuurders, directies en leidinggevenden, pastores en medewerkers van zorg- en welzijnsvoorzieningen medewerkers in de zorgsector
Inleider: Marc Desmet
Wanneer: donderdag 23 april 2015, 20u-12u
Waar: nog te bepalen
Organisatie: CCV Caritas Oost-Vlaanderen

Infoavond: Opleiding pastoraal werk(st)er in zorgvoorzieningen en parochieassistent in het bisdom Gent

Doelgroep: geïnteresseerden in de opleiding pastoraal werk(st)er en/of parochieassistent
 Inleiders: Lode Aerts, Jürgen François, e.a.
 Wanneer: woensdag 29 april 2015, 18u30-22u
 Waar: WZC Vincenthof, Oostakker
 Organisatie: HDGI – Bisdom Gent

Tweejarige opleiding: Praktijkbegeleiding van pastores

Doelgroep: (toekomstige) supervisors en lokale werkbegeleiders, begeleiders werkzaam in pastorale opleidingen
 Inleiders: Dominiek Lootens, e.a.
 Wanneer: vanaf voorjaar 2015
 Organisatie: CCV regio Caritas

Spiritualiteitsdag voor pastores

Doelgroep: pastores en pastoraal animatoren in zorg- en welzijnsvoorzieningen
 Inleider: Carlo Loots (priester en medewerker Don Bosco Vorming en Animatie)
 Wanneer: dinsdag 12 mei 2015, 9u15-18u
 Waar: abdij Roosenberg, Waasmunster
 Organisatie: CCV Caritas Oost-Vlaanderen

Spiritualiteitsdag voor pastores

Doelgroep: pastores en pastoraal animatoren in zorg- en welzijnsvoorzieningen
 Inleider: br. Manu Van Hecke (abt van de Sint-Sixtusabdij)
 Wanneer: dinsdag 2 juni 2015, 9u30-18u
 Waar: Sint-Sixtusabdij, West-Vleteren
 Organisatie: CCV Caritas Oost-Vlaanderen

Spiritualiteitsdag voor directies en leidinggeevenden

Doelgroep: directies, bestuurders en leidinggeevenden
 Wanneer: nog te bepalen
 Waar: nog te bepalen
 Organisatie: CCV Caritas Oost-Vlaanderen

Meer info over activiteiten van CCV Caritas Oost-Vlaanderen: jan.michels@ccv.be

Meer info over activiteiten van CCV in het bisdom Gent: www.ccv.be/gent

Inschrijven voor activiteiten van CCV in het bisdom Gent en van Caritas Oost-Vlaanderen: vorming.gent@ccv.be

Meer info over activiteiten van CCV regio Caritas: www.ccv.be/cairos

Inschrijven voor activiteiten van CCV regio Caritas via: tanja.milos@ccv.be

Voor opleidingen aan het HDGI: www.hdgi.be

Voor opleidingen aan het Academisch Centrum voor Praktische Theologie: www.pastoralezorg.be/Theopraxis

Voor activiteiten van Zorgnet Vlaanderen: www.zorgnetvlaanderen.be (opleidingen)

Voor activiteiten van UCSIA: www.ucsia.org (projecten – publieke lezingen)

Voor activiteiten van het Postuniversitair Centrum KU Leuven Kulak: puc.kuleuven-kulak.be
(opleidingen)

Voor activiteiten van Ethos, cel ethiek en zorg van KHLim Quadri: www.khlimquadri.be

[terug naar inhoud](#)

Ten huize van

Vervolgproject van de studiedag 'Vele brillen, één verhaal. Christelijke identiteit en inspiratie anno 2015'

Verspreid over een aantal maanden zullen de workshopbegeleiders een sessie van twee uur in hun eigen organisatie ("Ten huize van...") begeleiden. Deze formule biedt het extra voordeel dat ter plaatse een beter contact mogelijk is met ontwikkeld materiaal, ruimtes, betrokken medewerkers,...

[Klik hier voor de informatiefolder en de inschrijfstrook](#)

[terug naar inhoud](#)

Zorgen voor een nieuw zorgbeleid:

Lezing en paneldebat

De komende staatshervorming wordt de hefboom voor een nieuw Vlaams Zorgbeleid. Nieuwe bevoegdheden zullen de actuele organisatie van het Vlaams zorgsysteem beïnvloeden. Hierbij moeten eerst fundamentele vragen worden opgelost.

[Klik hier voor de informatiefolder](#)

[terug naar inhoud](#)

Ondraaglijk existentieel lijden in de geestelijke gezondheidszorg

Symposium:

In het licht van de toenemende vragen rond de betekenis van zorg en euthanasie in de context van ondraaglijk existentieel lijden betracht deze studiedag inhoud te geven aan het werkconcept 'psychiatrische palliatie'.

[Klik hier voor de informatiefolder](#)

[terug naar inhoud](#)

Emoties en ethiek in de zorg

Avondseminarie:

In dit avondseminarie wordt aan de hand van de geschiedenis van de filosofie en vanuit praktijkervaringen in de zorg, onderzocht wat de waarde is van emoties bij ethische reflectie.

[Klik hier voor de informatiefolder](#)

[terug naar inhoud](#)

Basiscursus: Godly Play:

Verhaalverteller en begeleider:

Ben je op zoek naar een creatieve en ervaringsgerichte manier om bijbelverhalen te verkennen met kinderen, jongeren of volwassenen? Wil je hen op een speels emanier vertrouwd maken met bijbelverhalen, parabels en liturgie?

Wereldwijd wordt Godly Play ingezet bij godsdienstonderwijs en catechese, bij ziekenhuispastoraal, bij pastoraal voor mensen met een beperking, bij bezinningen en vormingen met volwassenen,

...

[Klik hier voor de informatiefolder](#)

[terug naar inhoud](#)

Abonnement

Inschrijven op de nieuwsbrief

Geïnteresseerden kunnen zich inschrijven via een mail gericht aan het diocesaan secretariaat:
caritas.oostvlaanderen@bisdom-gent.be

Deze persoonsgegevens zullen worden opgenomen in onze bestanden. Ze zullen niet aan derden worden doorgegeven.

[terug naar inhoud](#)

Uitschrijven op de nieuwsbrief

Indien u de nieuwsbrief niet langer wenst te ontvangen kan u dit eenvoudig via mail laten weten:
caritas.oostvlaanderen@bisdom-gent.be

Uw persoonsgegevens zullen worden geschrapt uit onze bestanden. Ze zullen niet aan derden worden doorgegeven.

[terug naar inhoud](#)

Met de steun van:

